

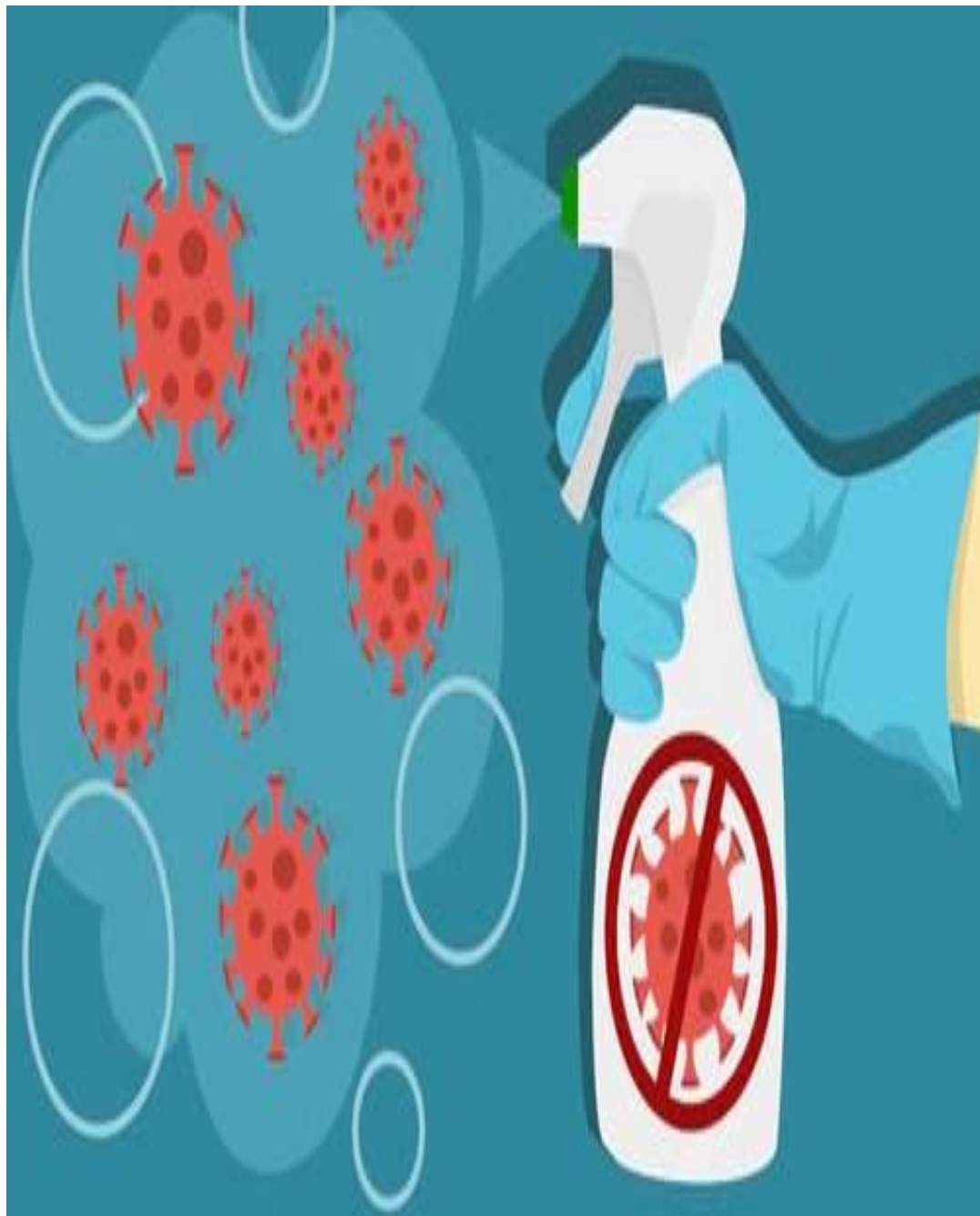
رسالة محمد بن عبد الله

دستورالعمل شستشو و
ضد عفونی تجهیزات
پزشکی و غیر پزشکی
در بیمارستان

مرکز آموزشی
درماني کوثر

تعاریف کلی :

محیط بیمارستان نقش مهمی در ایجاد عفونت های بیمارستانی دارد. این محیط شامل اجزا زیادی می باشد که بسیاری از این اجزاء تأثیر مستقیم در عفونت های بیمارستانی دارند. جهت جلوگیری از این موارد، هدف باید نابودی تمامی میکروارگانیسم های زنده باشد و اگر نابودی تمام آنها امکان پذیر نیست باید تعداد میکروارگانیسم ها حتی المقدور کاهش یابند.

جهت کاهش انتقال میکروارگانیسم ها از ابزار و تجهیزات و محیط اطراف، روش های شستشو و گندزدایی و ضدعفونی و استریلیزاسیون مناسب مورد نیاز است.

۱) دستورالعمل نظافت زمین (کف):

- نظافت به صورت چند نوبت در روز
- جارو کشی و پاک کردن زمین از آلودگی
- آغشته نمودن تی نخی تمیز با محلول گندزدای موجود (وایتکس یا آب ژاول) و تی کشی به صورت مارپیچی
- شستن و آغشته نمودن تی نخی به محلول گندزدا قبل از تی کشی اتاق بعدی و پس از اتمام کار
- خشک نمودن وسایل تمیز کننده زمین در هوای آزاد (آویزان کردن در سطح بالاتر از زمین)

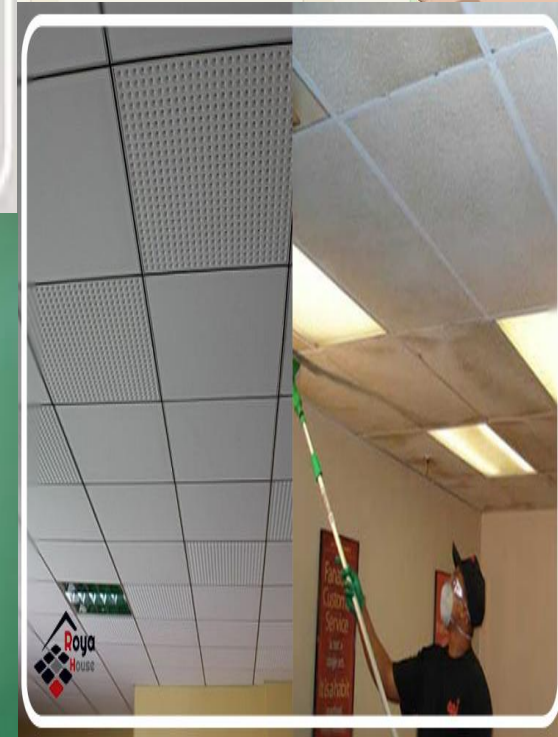
۲) دستورالعمل نظافت دیوارها و ۳) نظافت سقف:

➤ نظافت دیوارها به صورت هفتگی و نظافت سقف ها به صورت ماهیانه

➤ ابتدا با کمک جارو تمیز یا تی حوله ای خشک گردگیری کرده و سپس با کمک تی حوله ای آغشته به مواد ضدعفونی کننده مراحل پاکسازی را از بالا به سمت پایین انجام دهید.

➤ در صورت پاشیده شده خون ابتدا توسط یک دستمال جاذب (تنظیف) خون را از سطح آلوده پاک نمایید و سپس با گندزدا (وایتکس) ضدعفونی کرده و با یک ماده شوینده اثر لکه را پاک کنید

➤ پس از نظافت، سطوح تا حد ممکن خشک شوند

(۴) دستورالعمل نظافت پرده ها:

پرده های پارچه ای:

- شستشو و نظافت به صورت دوماه یکبار
- شستشو با آب و دترجنت و وایتکس
- در صورت مشاهده هرگونه آلودگی یا لکه باید شستشو گردد

پرده های کرکره ای:

- گردگیری و نظافت به صورت هفتگی با دستمال مرطوب آغشته به محلول وایتکس ۱٪
- شستشو و نظافت به صورت سه ماه یکبار با آب و دترجنت و وایتکس

دستورالعمل نظافت سرویس های بهداشتی، روشویی ها، شیر آلات و آینه ها:

نظافت توالت ها:

05

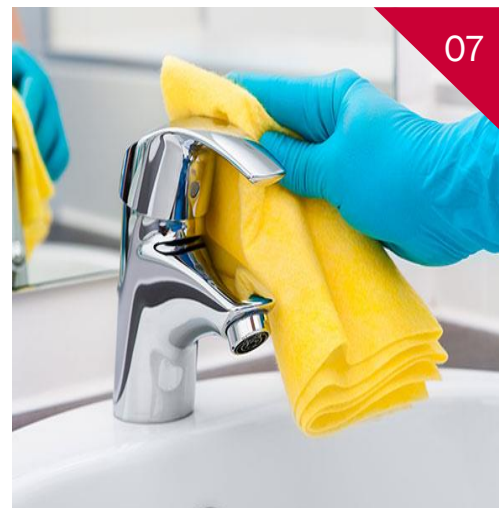
- نظافت به صورت چند نوبت در روز
- و در صورت مشاهده هرنوع آلودگی
- شستشو با محلول وایتکس ۵٪ با
- استفاده از برس نایلونی و تی آبگیر

نظافت روشویی ها:

06

- نظافت به صورت چند نوبت در روز
- گندزدایی با اسکاج و سیم
- ظرفشویی با استفاده از محلول
- وایتکس ۵٪

07

نظافت شیر آلات:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز
- و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته
- به محلول آماده به مصرف برپایه
- الکل

نظافت آینه ها و شیشه ها:

08

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز
- و مرطوب
- نظافت با محلول شیشه پاک کن

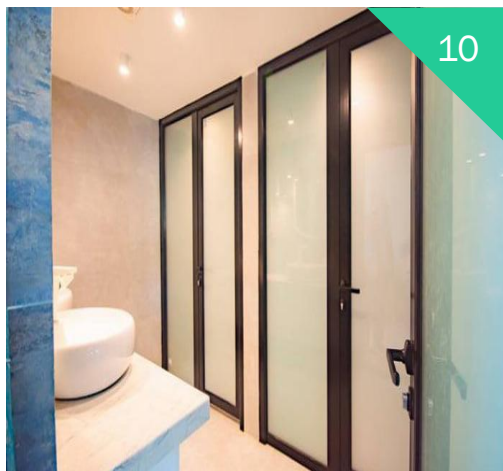
دستورالعمل نظافت حمام ها، درب ها، دستگیره ها و سینک های آهنی:

نظافت حمام ها:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- شستشو با محلول وایتکس ۵٪ با استفاده از اسکاج و تی آبگیر (ضد عفونی حمام قبل از استحمام بیماران با زخم باز ضروری است)

نظافت درب ها:

- نظافت به صورت روزانه
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف (محلول وایتکس ۲٪)

11

نظافت دستگیره ها:

- نظافت به صورت چند نوبت در روز
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف برپایه الکل

12

نظافت سینک های استیل:

- نظافت به صورت روزانه
- شستشو با استفاده از آب و سرکه سفید
- گندزدایی با استفاده از وایتکس ۱٪ (برای سینک های استیل به هیچ عنوان از جرمگیر استفاده نشود)

دستورالعمل نظافت بدین (لگن)، پرده پاراوان، مخزن صابون مایع و دستگاه ECG (نوار قلب) :

13

نظافت بدین (لگن) Bed pan:

- نظافت پس از هر بار استفاده
- شستشو با آب و دترجنت
- گندزدایی و غوطه وری در محلول وایتکس ۱۰٪ به مدت ۱۰-۱۵ دقیقه
- آبکشی و قرار دادن در قفسه مخصوص

15

نظافت مخزن صابون مایع:

- نظافت پس از هر بار تخلیه مخزن
- بعد از هر بار تخلیه با آب و دترجنت به طور کامل شستشو انجام شود و به صورت وارونه نگهداری شده تا مخزن خشک شود.
- در حالت معمول که مخزن پر است با اسکاج و وایتکس ۱٪ گندزدایی انجام شود.

14

نظافت پرده پاراوان:

- نظافت پس از هر بار ریختن خون و مایعات بدن (در غیراین صورت به صورت هفتگی)
- شستشو با آب و دترجنت
- گندزدایی با وایتکس ۱٪

16

نظافت دستگاه نوار قلب :

- نظافت پس از هر بار استفاده
- پوارها و دستبندها پس از هر بار استفاده با آب داغ و دترجنت شستشو و خشک گردد
- تجهیزات (و سیم ها) با دستمال آغشته به محلول الکلی تمیز گردند.

دستورالعمل نظافت استیشن پرستاری، تلفن ها، کامپیوترها، میز و صندلی:

نظافت استیشن پرستاری:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف برپایه الکل

نظافت میز و صندلی ها:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف برپایه الکل

نظافت کامپیوترها:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل

نظافت تلفن ها:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل

دستورالعمل نظافت ترالی دارو، پایه سرم، لاکر و کمدها:

نظافت لاکر (میز غذا):

- نظافت به صورت چند نوبت در روز
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (شستشو با آب و دترجنت به صورت ماهیانه)

نظافت ترالی دارو:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (شستشو با آب و دترجنت به صورت ماهیانه)

نظافت کمدها Bed table:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول وایتکس ۲٪
- (شستشو با آب و دترجنت به صورت ماهیانه)

نظافت پایه سرم:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول وایتکس ۲٪
- (شستشو با آب و دترجنت به صورت ماهیانه)

دستورالعمل نظافت تخت بیمار، برانکارد، ویلچر و چهارپایه تخت:

نظافت تخت بیمار:

25

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول وایتکس ۲٪ (به غیر از ریموت های تخت)

نظافت برانکارد:

26

- نظافت به صورت روزانه
- شستشو با آب و دترجنت
- گندزدایی با محلول وایتکس ۲٪

27

نظافت ویلچر:

- نظافت به صورت روزانه
- شستشو با آب و دترجنت
- گندزدایی با محلول وایتکس ۲٪

28

نظافت چهارپایه تخت:

- نظافت به صورت هفتگی یا در صورت مشاهده آلودگی
- شستشو با اسکاج یا سیم ظرفشویی
- با استفاده از آب و دترجنت (پودر دستی)
- گندزدایی با وایتکس ۲٪

دستورالعمل نظافت اکسی متر، ترمومتر، سینی دارو و یخچال :

نظافت سینی دارو :

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- شستشو با آب و دترجنت
- گندزدایی با محلول آماده به مصرف بر پایه الکل

31

نظافت یخچال :

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل یا وایتکس ۱٪
- برفک زدایی به صورت هفتگی

32

نظافت اکسی متر:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

29

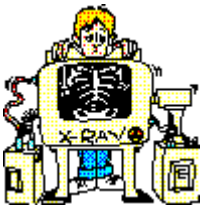
نظافت ترمومتر (دماسنج):

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

30

دستورالعمل نظافت مانیتورینگ، الکتروشوک، ونتیلاتور و آمبویگ :

نظافت ونتیلاتور :

- نظافت بعد از هربار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

نظافت آمبویگ :

- نظافت بعد از هربار استفاده
- شستشو با آب و دترجنت (با استفاده از لوله شور)
- گندزدایی با محلول سطح بالا (اسپورسیدین) به مدت ۱۵ دقیقه
- آبکشی نهایی و خشک کردن

نظافت دستگاه مانیتورینگ :

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

نظافت الکتروشوک :

- نظافت بعد از هربار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

۳۷) دستورالعمل نظافت دستگاه ساکشن:

باتل ساکشن:

- تخلیه کامل محتویات در فاضلاب
- شستشوی کامل با آب و دترجنت
- غوطه وری در محلول سطح بالا (اسپورسیدین) به مدت ۱۰-۱۵ دقیقه
- آبکشی نهایی و خشک کردن

سر ساکشن: یکبار مصرف است

تجهیزات و بدنه ساکشن:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

۳۸) دستورالعمل نظافت دستگاه دیالیز:

لوله ها :

➤ یکبار مصرف است.

تجهیزات و بدنه دستگاه:

➤ نظافت به صورت روزانه

➤ گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب

➤ گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

دستورالعمل نظافت تیغه و دسته لارنگوسکوپ، دستگاه بیهوشی و دستگاه سنجش عمق بیهوشی :

نظافت دستگاه بیهوشی :

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

41

نظافت تیغه لارنگوسکوپ:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- شستشو با آب و دترجنت
- غوطه وری در محلول سطح بالا (اسپورسیدین) به مدت ۱۰-۱۵ دقیقه
- آبکشی و خشک کردن و بسته بندی و برچسب گذاری (یا نگهداری در ظروف دربدار)

39

نظافت دستگاه سنجش عمق بیهوشی :

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

42

نظافت دسته لارنگوسکوپ :

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گندزدایی با الکل ۷۰٪
- خشک کردن و بسته بندی و برچسب گذاری (یا نگهداری در ظروف دربدار)

40

دستورالعمل نظافت پمپ سرنگ، پمپ سرم، فلومتر اکسیژن و مانومتر اکسیژن :

نظافت دستگاه پمپ سرنگ:

43

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

نظافت دستگاه پمپ سرم:

44

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل (محلول مستقیم به دستگاه اسپری نشود)

نظافت فلومتر اکسیژن:

45

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- محفظه نگهدارنده آب، با آب و دترجنت شسته شود
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول سایاسپت HI

نظافت مانومتر اکسیژن:

46

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول سایاسپت HP

دستورالعمل نظافت کنسول های تخت، مانیتور پرتابل، فشارسنج و UPS:

47

نظافت کنسول تخت:

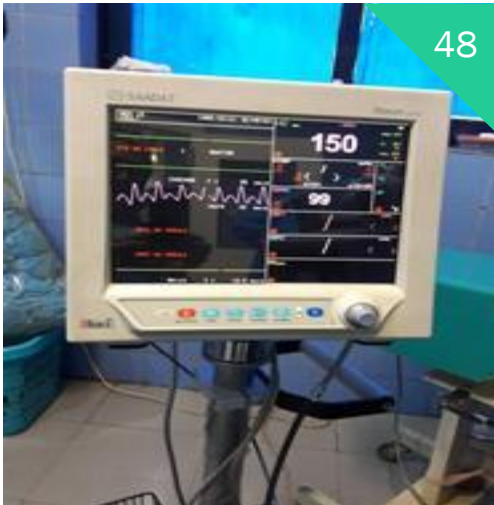
- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف برپایه الکل

49

نظافت فشارسنج:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل
- کاف ها به صورت هفتگی با آب و دترجنت شستشو شوند

48

نظافت مانیتور پرتابل:

- نظافت به صورت روزانه
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل

50

نظافت UPS:

- نظافت به صورت هفتگی
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل

دستورالعمل نظافت دستگاه سونوگرافی و رادیولوژی و تونومتر و اتوسکوپ :

نظافت تونومتر :

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با الکل ۷۰٪
- آبکشی و خشک کردن لبه های تونومتر در معرض هوا

53

نظافت اتوسکوپ :

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با الکل ۷۰٪
- از اسپاچولای گوش یکبار مصرف استفاده نمایید در غیر این صورت آنها را با محلول سطح بالا گندزدایی نمایید

54

نظافت دستگاه سونوگرافی:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب و زدودن آلودگی های قابل مشاهده
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف برپایه الکل

51

نظافت دستگاه رادیولوژی:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب و زدودن آلودگی های قابل مشاهده
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف برپایه الکل

52

دستورالعمل نظافت دستگاه نبولایزر، همودیفاير، افتالموسکوپ و گالی پات و ریسور:

نظافت دستگاه نبولایزر:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- شستشو با آب و دترجنت
- غوطه وری در محلول ضدعفونی کننده سطح بالا (اسپورسیدین) به مدت ۲۰ دقیقه
- آبکشی و خشک کردن

نظافت دستگاه همودیفاير:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- شستشو با آب و دترجنت
- غوطه وری در محلول ضدعفونی کننده سطح بالا (اسپورسیدین) به مدت ۵-۱۰ دقیقه
- آبکشی و خشک کردن

نظافت افتالموسکوپ:

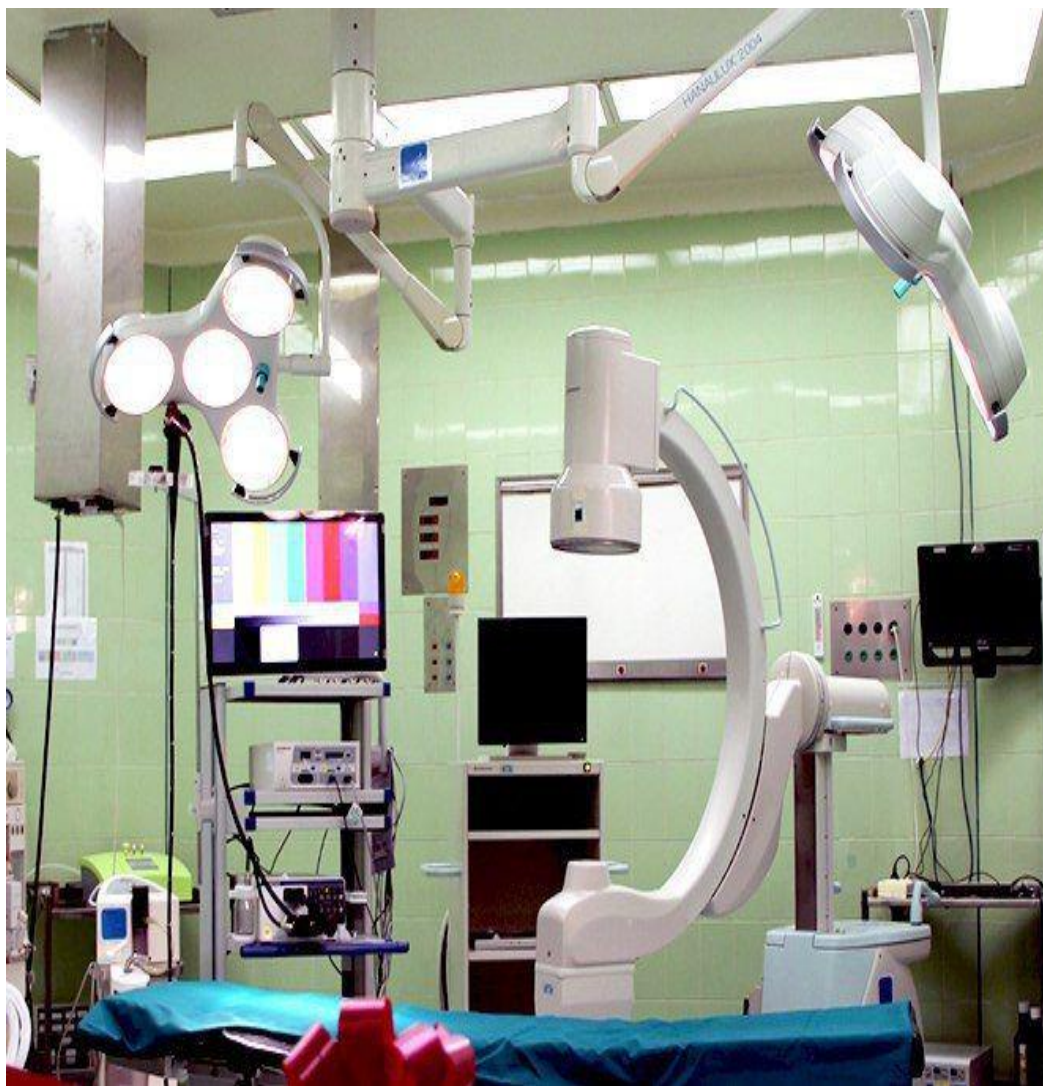
- نظافت بعد از هر بار استفاده
- گردگیری و نظافت با دستمال تمیز و مرطوب
- گندزدایی با دستمال تمیز آغشته به محلول آماده به مصرف بر پایه الکل

نظافت گالی پات و ریسور:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- شستشو با آب و دترجنت
- گندزدایی با محلول سایاسپت HI

۵۹) دستورالعمل نظافت دستگاه ERCP:

- نظافت بعد از هر بار استفاده
- بلافاصله بعد از درآوردن آندوسکوپ از دهان بیمار، سطوح خارجی آندوسکوپ با گاز آغشته به محلول آنزیمی (اسپورسیدین) به طور کامل پاک شوند.
- آندوسکوپ را برای پیشگیری از خشک شدن ترشحات در یک محلول دارای تمیزکننده آنزیمی (اسپورسیدین) به طور کامل فرو می برند.
- به دلیل از بین بردن خرده های مواد تمامی لوله ها باید به وسیله برس شسته شوند و سپس آبکشی انجام شود.
- تمامی سطوح داخلی و خارجی و لوله های آندوسکوپ بایستی حداقل به مدت ۲۰ دقیقه با مواد ضدعفونی کننده در تماس باشند.
- استفاده از آب استریل برای شستشو توصیه می گردد و در صورت استفاده از آب شهری با الکل ۷۰٪ شستشو داده و با هوای فشرده خشک شود.

